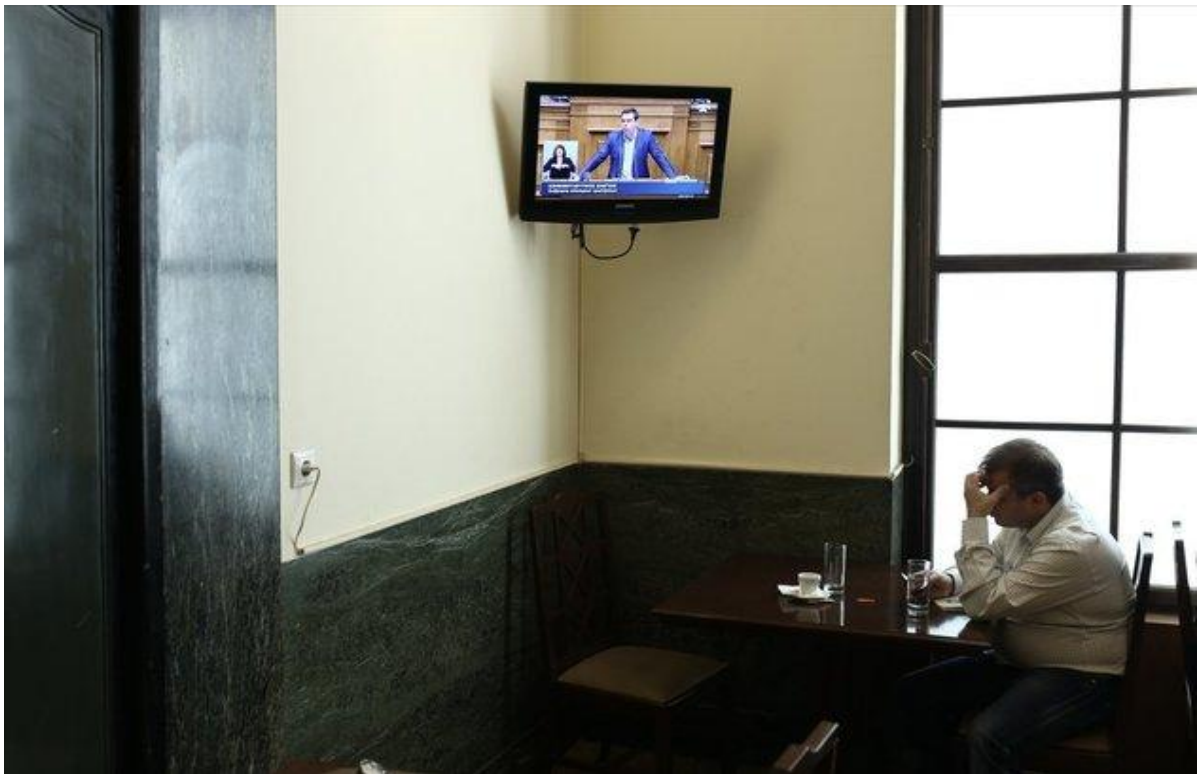

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

06/08/2018, Huffingtonpost.gr

Μιράντα Ξαφά: Διγλωσσία της κυβέρνησης για συντάξεις και αφορολόγητο

Δημοσθένης Γκαβέας

SOOC

Η κ. Μιράντα Ξαφά, senior scholar στο Centre for International Governance Innovation (CIGI), πρώην μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΔΝΤ την περίοδο 2004-09, σχολιάζει, μιλώντας στη **HuffPost Greece**, την πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ για την πορεία της ελληνικής οικονομίας και επισημαίνει ότι «κάθε πισωγύρισμα στις μεταρρυθμίσεις έχει κόστος για την οικονομία». «Σε ακραίες περιπτώσεις, όπως η καταστροφική διαπραγμάτευση του 2015, μπορεί να βυθίσει την οικονομία σε ύφεση και να αυξήσει σημαντικά τα ελλείμματα και το χρέος» λέει και πιστεύει, μεταξύ άλλων ότι «η αναπτυξιακή προοπτική θα παραμείνει περιορισμένη αν δεν επιταχυνθούν σημαντικά οι ιδιωτικοποιήσεις και το άνοιγμα των αγορών στον ανταγωνισμό και δεν γίνουν βαθιές τομές στη λειτουργία του δημοσίου και της δικαιοσύνης». Αντίστοιχα περιορισμένη, σημειώνει πως θα παραμείνει και η έξοδος στις αγορές. Σύμφωνα με την ίδια χρειαζόμαστε μία ρηξικέλευθη αναπτυξιακή πολιτική ταχύτερης ενσωμάτωσης στην παγκοσμιοποίηση και όπως σχολιάζει «αυτό

που λείπει είναι ένα σχέδιο ανασυγκρότησης της οικονομίας σε στέρεα βάση με τα σωστά κίνητρα για παραγωγή και εργασία».

Επιπλέον η κ. Ξαφά υπογραμμίζει πως «αυτό που παραμένει προβληματικό είναι το ενδεχόμενο διπλών εκλογών με αφορμή την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας το 2020. Αν δεν αλλάξει ο εκλογικός νόμος, οι δεύτερες εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική, οδηγώντας τη χώρα σε ακυβερνησία - πράγμα που όλοι απεύχονται».

Διαπιστώθηκε μία απαισιόδοξη στάση του ΔΝΤ όσον αφορά την αναπτυξιακή δυναμική της Ελληνικής οικονομίας, αλλά και προβληματισμός για τη βιωσιμότητα του χρέους και την έξοδο στις αγορές. Που στηρίζεται αυτή η απαισιοδοξία;

Στηρίζεται στην διαπίστωση ότι παρότι μηδενίστηκαν τα ελλείμματα στον προϋπολογισμό και στο εξωτερικό ισοζύγιο, παραμένουν σημαντικά προβλήματα που μας κληροδότησε η κρίση και οι ελλειπείς μεταρρυθμίσεις την περίοδο των μνημονίων. Αυτά είναι: (α) τα κόκκινα δάνεια στις τράπεζες, που ανέρχονται σχεδόν στο ήμισυ του συνόλου και μειώνουν την δυνατότητα των τραπεζών να χορηγήσουν νέα δάνεια, (β) το ύψος του δημοσίου χρέους, που αφήνει ελάχιστα περιθώρια για αντικυκλική δημοσιονομική πολιτική, (γ) η ανάγκη περαιτέρω ανοίγματος των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, καθώς και μεγαλύτερη ευελιξία στην αγορά εργασίας, και (δ) βελτίωση λειτουργίας του Δημοσίου και της Δικαιοσύνης.

Η Ελλάδα θεωρείται «ειδική περίπτωση» διότι έχει βεβαρυμένο ιστορικό εφαρμογής μεταρρυθμίσεων λόγω πελατειακού κράτους και κακοδιοίκησης. Η αναπτυξιακή προοπτική θα παραμείνει περιορισμένη αν δεν επιταχυνθούν σημαντικά οι ιδιωτικοποιήσεις και το άνοιγμα των αγορών στον ανταγωνισμό και δεν γίνουν βαθιές τομές στη λειτουργία του δημοσίου και της δικαιοσύνης. Αντίστοιχα περιορισμένη θα παραμείνει η έξοδος στις αγορές, όπως έδειξε το περιορισμένο ενδιαφέρον των επενδυτών στο πρόσφατο ταξίδι των κκ. Τσακαλώτου και Χουλιαράκη στην Αμερική. Μακροπρόθεσμα η βιωσιμότητα του χρέους παραμένει προβληματική, καθώς το χαμηλότοκο χρέος προς τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς θα αναχρηματοδοτείται με ακριβό χρέος από τις αγορές.

Οι εκτιμήσεις του ΔΝΤ βάσει της τελευταίας έκθεσης, σε ποιο βαθμό μπορούν να επηρεάσουν τους αναπτυξιακούς στόχους που έχει θέσει η κυβέρνηση και ποιες οι εκτιμήσεις σας, βάσει αυτών των δεδομένων, για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία στο προσεχές διάστημα;

*Οι προβλέψεις του ΔΝΤ για την ανάπτυξη είναι σημαντικά χαμηλότερες από αυτές που προβλέπει το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα της Ελληνικής κυβέρνησης: 1,6% αντί 2,1% το 2021, με την διαφορά να διευρύνεται το 2022 (1,1% αντί 1,8%). Χρειαζόμαστε μία ρηξικέλευθη αναπτυξιακή πολιτική ταχύτερης ενσωμάτωσης στην παγκοσμιοποίηση, με την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί στο δημόσιο τομέα, στην απονομή δικαιοσύνης, στην αδειοδότηση των επιχειρήσεων και των επενδύσεων, στο άνοιγμα των αγορών στον ανταγωνισμό. **Χρειάζεται μία κρίσιμη μάζα μεταρρυθμίσεων για να βγούμε από το τέλμα της χαμηλής ανάπτυξης και υψηλής ανεργίας.** Η Ελλάδα χρειάζεται μεταρρυθμίσεις από την πλευρά της προσφοράς για να γίνει ανταγωνιστική, με την κατάργηση κρατικών παρεμβάσεων και την απλοποίηση ρυθμιστικού πλαισίου, αλλά η*

κυβέρνηση επιμένει σε αύξηση της ζήτησης – στις πολιτικές δηλαδή που οδήγησαν στην κρίση. Προσβλέπει σε μισθολογικές αυξήσεις και σε επιστροφή στις συλλογικές διαπραγματεύσεις αντί να δίνει προτεραιότητα στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στη μείωση της φορολογίας. **Αυτό που λείπει είναι ένα σχέδιο ανασυγκρότησης της οικονομίας σε στέρεα βάση με τα σωστά κίνητρα για παραγωγή και εργασία.**

Μπορεί να πει «όχι» η ελληνική κυβέρνηση (όποια και εάν είναι αυτή) στη μείωση των συντάξεων και του αφορολόγητου το 2019-20;

Η μείωση των συντάξεων και του αφορολόγητου αποσκοπούν σε μία εκ βάθρων αναδιάρθρωση των δαπανών και των εσόδων του δημοσίου με στόχο την επίτευξη ενός μίγματος πολιτικής πιο φιλικού προς την ανάπτυξη και τις κοινωνικές παροχές. Σήμερα οι συντάξεις αποτελούν το 38% των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, τη στιγμή που λείπουν βασικές προμήθειες από τα νοσοκομεία, ενώ λεωφορεία, περιπολικά, και πυροσβεστικά οχήματα έχουν έλλειψη ανταλλακτικών. **Για να πληρωθούν οι συντάξεις επιβάλλονται εξαιρετικά υψηλές εισφορές και φορολογικοί συντελεστές, που οδηγούν σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και αποτελούν κίνητρο για φοροδιαφυγή, ενώ συμπιέζονται οι δαπάνες για δημόσιες επενδύσεις και κοινωνικές παροχές. Αυτή η κατάσταση δεν είναι βιώσιμη.** Επίσης η κυβέρνηση δηλώνει ότι θα εφαρμόσει τις περικοπές σε συντάξεις και αφορολόγητο, ενώ στο εσωτερικό αφήνει να εννοηθεί ότι οι περικοπές είναι διαπραγματεύσιμες. Αυτή η διγλωσσία υποσκάπτει την αξιοπιστία της κυβέρνησης και την προσήλωση της στις μεταρρυθμίσεις μετά τη λήξη του προγράμματος.

Σε ποιο βαθμό μπορούν οι πολιτικές εξελίξεις να εκτρέψουν την Ελλάδα από το στόχο της ανάκαμψης;

Κάθε πισωγύρισμα στις μεταρρυθμίσεις έχει κόστος για την οικονομία. Σε ακραίες περιπτώσεις, όπως η καταστροφική διαπραγμάτευση του 2015, μπορεί να βυθίσει την οικονομία σε ύφεση και να αυξήσει σημαντικά τα ελλείμματα και το χρέος. Ελπίζω αυτό να έχει γίνει μάθημα στην κυβέρνηση. Εξ άλλου τα περιθώρια για προεκλογικές παροχές είναι πολύ στενά, καθώς η πρόσφατη ελάφρυνση χρέους που μας προσέφεραν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας τελεί υπό την αίρεση της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων και της συνέχισης των μεταρρυθμίσεων. Αυτό που παραμένει προβληματικό είναι το ενδεχόμενο διπλών εκλογών με αφορμή την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας το 2020. Αν δεν αλλάξει ο εκλογικός νόμος, οι δεύτερες εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική, οδηγώντας τη χώρα σε ακυβερνησία - πράγμα που όλοι απεύχονται.